

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Diplomantka: Bc. Kristýna Hrubá

Název práce: Vývoj politiky sladování práce a rodiny u matek s dětmi do čtyř let věku

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Téma práce, aktuálnost tématu, věcný přínos práce a její přidané hodnoty

Předložená diplomová práce Kristýny Hrubé se zabývá problematikou vývoje politiky sladování práce a rodiny u matek s dětmi do čtyř let věku. Zvolené téma je aktuální především v kontextu současné situace rodinné politiky, demografického vývoje a pracovního trhu. Téma považuji relevantní pro obor veřejná a sociální politika. Největší přínos práce a její přidanou hodnotu spatřuji především v informačně vydatném pokrytí problematiky a shrnutí vývoje odborné diskuze. Práce je v této souvislosti nadstandardní zapojením velkého množství zdrojů. Nicméně s ohledem na to, že se jedná o oponentský posudek, tak se textu soustředím na kritiku předložené práce, protože vyzdvihání kladů je úlohou jejího vedoucího.

Strukturace práce (forma, struktura a koncepce; prezentace obsahu)

Diplomová práce je strukturována formou odpovídající požadavkům na diplomovou práci. Po vymezení problému, otázek a cílů práce představuje dva základní teoretické koncepty práce: teorii sociální konstrukce cílových populací (Social Construction Framework - SCF) a Work-Family Balance (WFB). Následuje metodologie a metodika práce. Po té je prostor věnován analýze jednotlivých zvolených aspektů jako průzkumy veřejného mínění, legislativa EU, nástroje politiky sladování, rámování problém stereotypům a sociální konstrukci matek s dětmi do čtyř let. V závěru jsou shrnuty poznatky práce, ale není příliš jasná návaznost na vytyčené cíle a otázky práce. V práci také oceňuji uvedení příloh týkajících se zkoumané problematiky. Dle mého názoru je zvolená struktura a koncepce práce jasná a přehledná a prezentace obsahu představuje plynulou návaznost práce.

Stanovení výzkumných otázek (a cílů) a jejich zodpovězení (formulace cílů a hypotéz), splnění vytyčených cílů a záměrů

Stanovení a formulace výzkumných otázek rámcově odpovídá jak zvolenému tématu, tak použitým teoretickým konceptům. Formulovaný cíl je také v souladu s řešeným problémem a zaměřením práce. Určitým problémem je, že položené otázky jen částečně odpovídají vytyčenému cíli („...vysvětlit, jak byl formován policy design politiky podporující balanc mezi prací a rodinou ve vztahu k sociální konstrukci matek s dětmi do čtyř let věku od roku 2001.“ s. 17). Zde bych očekával užší propojení s prvky policy designu, které jsou zmíněny hned na následující straně.

Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů (teoretická konzistentnost, šíře a komplexnost uchopení problematiky)

Z práce vyplývá, že diplomantka dobře porozuměla konceptu WFB a snažila se ji aplikovat na zvolenou problematiku. U SCF to tak přesvědčivě nevyznívá a použití SCF působí spíše dojmem, že dává práci spíše určitý rámec než pevnější analytické vodítko. Propojení konceptů s věcnou problematikou by mohlo být například jasněji naznačeno již při představování teoretických konceptů a představovalo by tak jejich pouhý popis. Zároveň by bylo jasnější, jak jejich výběr pomůže naplnění cíle práce. Například propojení SCF a kapitoly o legislativě EU není v textu nějak nastíněno, i když čtenář by si to při troše zahloubání mohl odvodit jako vztah k nastavení policy designu. Dalším příkladem je obtížně čitelné propojení nástrojů k policy designu (s. 46-60), nebo vysvětlení změny bez vazby na SCF v závěru (s. 76). Jedná se tak spíše o popis vývoje a jejich proměny nejsou navázány na vysvětlení z pohledu SCF. Nicméně v celkovém výsledku se práce snaží propojovat teoretická východiska s věcnou problematikou, což je potřebný přesah přes pouhý popis zkoumané problematiky. Šíře a komplexnost uchopení problematiky je velkou předností práce, protože čtenář/ka získává velmi dobré informace o dané problematice.

Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod (volba vhodných metod)

Metodologická rovina práce je pozoruhodná především deklarovanou snahou o identifikaci sociální konstrukce dané skupiny matek a postihnutím vývoje designu dané politiky. To je nesnadný úkol, protože uchopitelnost těchto konceptů není jednoduchá. Problémem tak spatřuji v nejasnější operacionalizaci těchto konceptů. Zejména u policy designu by to bylo potřebné. Práce se více než na SCF orientuje na analýzu WFB, ale zde mi není jasné, jak jsou identifikovány tři základní kategorie (s. 35).

Práce by také mohla věnovat více prostoru popisu metod sběru a analýzy dat (s. 30-36), protože z uvedeného není příliš jasný postup při konkrétní analýze, ten je jen nastíněn. Podrobnější popis by pomohl lepšímu hodnocení vhodnosti použitých metod. To je například markantní u rámování WFB (s. 62-66) či analýzy stereotypů (s. 67-70), kde diplomantka pracuje bez odkazů na prameny, i když je měla k dispozici. Tím se části stávají spíše postihnutím časového vývoje argumentace. Dále je to vidět u schématu a zařazení identifikovaných skupin na s. 71 a následně v závěru na s. 74, kdy není zřejmé, jak k tomu dospěla, a kdy je nejasné operacionalizování dimenze moci. Zde bych si dovolil oponovat, že daná skupina matek, pokud je součástí konstrukce nukleární rodiny, je pozitivní a silná, což má vésti k výhodnému nastavení designu. To je mimochodem uváděno i v závěru (viz s. 76) a může o tom svědčit i jejich přičinění o zrušení tzv. Skaret. S tím je spojen i výše zmíněný problém s operacionalizací klíčových konceptů a jejich aplikací. Také by bylo vhodné osvětlit výběr tří expertek pro expertní šetření, tj. proč zrovna tyto reprezentantky byly vybrány. Nicméně se domnívám, že rámcově byly metody sběru i analýzy dat vhodně zvoleny a použity s ohledem na zaměření, cíle práce i její metodologické uchopení.

Využití literatury a dat (práce s odbornou literaturou)

Diplomantka ve více než dostatečné míře a kvalitě využila literatury a dat a celkově v tomto ohledu odvedla velmi dobrou práci. Ocenit je třeba velké množství použité zahraniční literatury a zařazení příloh.

Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace (odborná jazyková úroveň a odborná dikce)

V oblasti věcné správnosti použitých údajů a argumentů jsem nenalezl žádný prohřešek. Jen výjimečně jsem našel formulační nejasnosti. Zde bych také rád upozornil, že překlad „power“ jako „síly“ (např. s. 20) není úplně výstižný a podle mého názoru je vhodnější používat více zaběhlý pojem „moc“. Přesvědčivost argumentace považuji za odpovídající. Odbornou jazykovou úroveň a odbornou dikci sledávám jako uspokojivou a práce je lehce čitelná. Zde bych jen upozornil na to, že neoddělení % mezerou znamená přídavné, nikoli podstatné jméno.

Stylistika a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.)

Práce představuje obvyklý standard v oblasti citací a drží se použité citační normy. Seznam použité literatury je také koncipován poněkud nestandardně, protože při použití harvardského stylu odkazování v textu není v seznamu uváděn jako druhý údaj rok vydání. V seznamu literatury také není sladěn formát jmen autorů. Dále bych uvítal delší pojetí Summary. Grafická úprava splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. V práci neshledávám nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.

Otázka k obhajobě:

K čemu nám mohou posloužit poznatky získané Vaší prací?

Jak je propojen design dané politiky se sociální konstrukcí matek s dětmi do čtyř let věku?

Jak vysvětlíte zařazení této skupiny mezi slabé z pohledu dimenze moci (viz s. 71)?

Datum: 7. června 2016

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.